

Scénář k rozhlasové reportáži

Eda Kriseová

Během Pražského jara pracovala Eda Kriseová jako redaktorka v Literárních novinách. V létě roku 1968 odjela do Izraele se skupinou novinářů a spisovatelů. Na výletě cestou do Nazaretu 21. srpna 1968 jim průvodce oznámil, že Československo okupovala vojska Varšavské smlouvy.

„Tak jsme jeli do Jeruzaléma rovnou, vynechali jsme Nazaret a jeli jsme do Jeruzaléma, kde jsme šli po Via Dolorosa, a pak jsem tloukla hlavou o zeď nářků. A potom jsme seděli celou noc právě s Pithartem v agentuře Reuters, kde šly ty dálnoписы a byly tam strašné zprávy, jo.“

Byla v těžké situaci. Neměla spojení s domovem, s mužem a dcerou, která ještě neměla ani rok.

„A ta zem jako přestala existovat, ona se prostě propadla i s těma tankama.“

Jako mladá matka odtržená od rodiny se stala tahákem pro novináře. Zvali ji do médií, kde otevřeně mluvila o vstupu vojsk do Československa jako o okupaci.

„Jsem si ještě podřezávala tu větev pod zadkem, že jsem bojovala.“

Uvažovala o emigraci, ale manžel s tím nesouhlasil. Koncem září roku 1968 se vrátila domů. Krátce po návratu napsala do novin svoji poslední reportáž o upálení Jana Zajíce. Po ní následoval zákaz publikování. Nemohla najít žádné zaměstnání, nakonec začala dobrovolně pracovat v psychiatrické léčebně.

„Tam právě jsem začala psát povídky o těch lidech, který tam byli 30 nebo 40 let zavřený za těma mřížema. Pacienti pomohli mně mnohem víc než já jim.“

Se svými povídkami neúspěšně obcházela nakladatelství.

„Oni ze začátku se mnou mluvili a jako přijali ten rukopis, a potom, když jsem tam zavolala, co s tím teda bude, tak se mnou mluvili, jako kdybych měla nějakou nakažlivou nemoc přes telefon.“

Když už měla v šuplíku tři knihy, seznámila se s Ludvíkem Vaculíkem. Ten její knihy vydal v samizdatové edici Petlice. Dostala se do okruhu disidentů a tím i pod dohled STB. Musela chodit k výslechům. Největším otřesem pro ni ale byl pohřeb mluvčího Charty 77 Jana Patočky.

„Tam byli prostě u brány byli ty fízlové s kamerama a filmovali vás do obličeje, pak seděli na hrobech. A filmovali nás jako všechny, co jsme tam byli. Nad tím lítala helikoptéra a za zdí jezdily takový ty silný motorcky, který řvou úplně tak, že vůbec nebylo nic slyšet. Ten farář vůbec nebyl slyšet, jo. No, a když já jsem tohle viděla, na tom hřbitově, tak jsem se strašně zatvrdila. Řekla jsem si, že už s tímhle tím režimem já nikdy nemůžu mít nic společného.“

Vypracovaly: Josefina Krupičková, Klára Kučabová, Alice Svozilová

Třída: 9. A (školní rok 2017/2018)

Škola: Základní škola a Mateřská škola
J. A. Komenského

Adresa školy:

U Dělnického cvičiště 1,
169 00 Praha 6 – Břevnov

